

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/175111,Przekazanie-opieki-nad-grobem-Piotra-Majchrzaka-ofiary-stanu-wojennego-Rokietnic.html>
2023-03-29, 06:08

Przekazanie opieki nad grobem Piotra Majchrzaka - ofiary stanu wojennego - Rokietnica, 9 grudnia 2022

W dniu 9 grudnia 2022 r. odbyło się uroczyste przekazanie opieki nad grobem ofiary stanu wojennego Piotra Majchrzaka i jego matki – działaczki Solidarności Walczącej Teresy Majchrzak. Opiekę przekazano Zespołowi Szkół im. Władysława i Jadwigi Zamoyskich w Rokietnicy. Uroczystość związana z rocznicą wprowadzenia stanu wojennego została zorganizowana przez dyrektora szkoły Wojciecha Kaczmarka. W uroczystości wzięli udział członkowie rodziny: prezes Stowarzyszenia „Poznański Czerwiec 56” Jerzy Majchrzak, jego syn Łukasz Majchrzak oraz wnuk Emil Majchrzak. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował Naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Poznaniu Wojciech Chałupka oraz dr Przemysław Zwiernik, który wygłosił prelekcję, prezentującą okoliczności śmierci Piotra Majchrzaka na tle wydarzeń stanu wojennego.

Piotr Majchrzak był najmłodszą poznańską ofiarą stanu wojennego. Zmarł w wieku 19 lat 18 maja 1982 r. w szpitalu wskutek pobicia, najprawdopodobniej przez funkcjonariuszy ZOMO. Jego pogrzeb zgromadził tłumy mieszkańców Poznania, którzy po raz kolejny chcieli zmanifestować brak zgody na łamanie fundamentalnych praw człowieka przez władze komunistyczne. W 2022 r., 40 lat po tych tragicznych wydarzeniach, szczątki Piotra Majchrzaka zostały przeniesione z cmentarza na Miłostowie i pochowane razem z matką Teresą Majchrzak w Alei Zasłużonych na Junikowie. Instytut Pamięci Narodowej poniósł część kosztów związanych z postawieniem nowego nagrobka.

Piotr Majchrzak urodził się 12 marca 1963 roku w Poznaniu. Był jednym z czołowych artystów Teresy i Jerzego Majchrzaków. Wychował się w domu, w którym między innymi były szczególnie istotne. Jego ojciec był uczestnikiem Pomorskiego Czerwca 1956, matka działaczką opozycji emigracyjnej. Piotr Majchrzak był uczniem Technikum Ogrodniczego w Rokietnicy, studiował w tej szkole rozpoczął rok września 1980 roku. Interesował się sportem, muzyką. Trenował karate. Od najmłodszych lat angażował się w działalność opozycyjną.

Według relacji rodziny oraz znajomych, często nosił opaskę przez którą był bity. Według relacji rodziny oraz znajomych, często nosił opaskę przez którą był bity. Według relacji rodziny oraz znajomych, często nosił opaskę przez którą był bity.

11 maja 1982 roku około godziny 21 został ściskany w centrum Poznania przy ulicy Fredry. W stanie krytycznym przewieziony został do Szpitala Wojewódzkiego przy ulicy Łaskiej w Poznaniu.

Piotr Majchrzak zmarł 18 maja 1982 roku w szpitalu nie odzyskując przytomności. Ładunek morderczy spławił podskórny krwiak, który spowodował śmierć. Według opinii lekarzy mógł być spowodowany w skutki uderzenia tyłkiem i twarzą narządami ciała w kierunku śledztwa.

Tutaj po śmierci nastąpiła postać prokuratury wszczęła śledztwo. Nie ustalono jednak przeprowadzono w sposób rzetelny co skutkowało nie wykryciem sprawców. Według jednej z wersji – Piotr miał zostać uderzony przez Mariana D. paronka, według innej – sprawcami sinterfing podlegli mieli być funkcjonariusze ZOMO, którzy przy użyciu pałek młotowych mieli zatakarować wracającego do domu nastolatka.

21 maja 1982 roku na cmentarzu Miłostowskim w Poznaniu odbył się pogrzeb Piotra. Jej wówczas nastolatka uznano za ofiarę stanu wojennego, a sama ceremonia przebiegała manifestacyjnie.

W tym roku miało 40 lat od wspomnianych wydarzeń. Sprawa śmierci Piotra Majchrzaka do dziś nie została ostatecznie rozstrzygnięta przez sąd. W 1991 roku Nadzwyczajna Sejmowa Komisja do Zbadania Działalności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ustaliła śmierć Piotra Majchrzaka za ofiarę stanu wojennego. W 2007 roku prokuratura IPN odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie śmierci Piotra Majchrzaka. W 2013 roku rodzice chłopaka złożyli skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i sądziła w Strasburgu. Latem 2014 roku Europejski Trybunał Praw Człowieka potwierdził zięcie się sprawy.

W marcu 2022 roku siostrzy Piotra Majchrzaka zostały deklumowane. Spoczywa w grobie swojej matki na cmentarzu Miłostowskim w Poznaniu. Mimo upływu lat rodzina wciąż czeka na prawdę...

Historię Piotra Majchrzaka przypomina obecnie głaz pamiątkowy w miejscu, w którym doszło do jego pobicia przy ul. Fredry w Poznaniu, zaułek jego imienia oraz tablica memoratywna w Zespole Szkół w Rokietnicy. 20 września 2022 r. Prezes IPN dr Karol Nawrocki poinformował o ponownym wszczęciu przez Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej śledztwa, którego celem będzie ustalenie sprawców śmierci Piotra Majchrzaka, jak również ustalenie faktów związanych z represjami, którym zostali poddani jego rodzice – Teresa i Jerzy Majchrzak, domagający się prawdy i sprawiedliwości dla pamięci swojego syna.